

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

NamMQI
O'quv-uslubiy boshqarma
№ 438
«03» 04 2024 y.

“TASDIQLAYMAN”

Sh. Ergashev

04 2024 y.

MOLIYA ASOSLARI
FANING O'QUV DASTURI

Bilim sohalari: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohalari: 410 000 - Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishlari: 60410100 - Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo'yicha)

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr (lar)	ECTS - Kreditlar
FUNFIN6	2024-2025	3	6
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	O'zbek	6	
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Moliya asoslari	90 (44m/46a)	90	180
1.			
2.	<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda moliya, moliyaviy siyosat, moliyaviy munosabatlar, moliyaviy boshqaruv, moliya nazariyalari, moliyaviy infratuzilma, moliyaviy yangiliklar, pul oqimlari harakati, pulning davriy qiymati va pul oqimlarining diskontli tahlili, moliyaviy hisobotlar, davlat va nodavlat moliyaviy muassasalarning moliyaviy faoliyati, moliyaviy risklar, kichik biznes moliyasi, startaplarni moliyalashtirish, sug'urta, xalqaro moliya munosabatlari va boshqa shu kabi moliyaviy tushunchalar bo'yicha yo'nalishga mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirish hisoblanadi.</p> <p>Fanning vazifasi - talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish orqali fanning inson hayotidagi va jamiyatdagi o'rni hamda ahamiyatini ochib berish.</p> <p>Yuqoridagi maqsad va vazifalar "Moliya asoslari" fanining asosiy mazmunini belgilaydi.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (Ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Moliyaning mohiyati va funksiyalari</p> <p>Moliya va davlatning vujudga kelishi, uning resurslarga bo'lgan ehtiyojining rivojlanishi. Mamlakat iqtisodiyotining ahvoli va moliya. Moliyaning moddiy mazmuni. Moliya iqtisodiy kategoriya sifatida. Tovar-pul, taqsimlash, qayta taqsimlash munosabatlari va moliya. Moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati, taraqqiyot qonuniyatlari, tovar-pul munosabatlarining qamrab olish sohasi va ijtimoiy takror ishlab chiqarishdagi roli, jamiyatning iqtisodiy tizimi, davlatning tabiati va funksiyalari bilan belgilanishi. Moliyaning ijtimoiy-iqtisodiy mohiyatini ifodalovchi ta'rif. Moliya va moliyaviy munosabatlarning xarakterli belgilari. Moliyaning taqsimlash va nazorat funksiyalari. Zamonaviy iqtisodiyot va davlat moliyasi. Moliya va ishlab chiqarish kuchlari taraqqiyotining darajasi.</p>		

<p>2-mavzu. Moliyaviy siyosat</p> <p>Moliyaviy siyosatning mazmuni va tamoyillari. Moliyaviy boshqaruvning barcha tizimi davlatning moliyaviy siyosatiga asoslanishi. Moliyaviy siyosatning moliyaviy boshqaruv tizimida eng asosiy element hisoblanishi. Moliyaviy siyosat davlatning moliyaviy munosabatlar sohasidagi mustaqil faoliyati ekanligi. Moliyaviy siyosatning tarkibiy qismlari.</p>
<p>3-mavzu. Moliyaviy tizim</p> <p>Moliyaviy tizimning sohalari va bo'g'inlari. Moliyaviy tizimning ta'rifi. Davlat moliyasi, mahalliy moliya, xo'jalik yurituvchi sub'ektlar moliyasi va ularning bo'g'inlari. Moliyaviy tizimning har bir sohasi va bo'g'inida shakllanuvchi pul fondlari hamda ularni daromad manbalari, ulardan foydalanishning o'ziga xos shakllari va metodlari. Moliyaviy tizim funktsiyalari. Moliyaviy tizimni iqtisodiyotni boshqarishdagi roli.</p>
<p>4-mavzu. Moliyaviy boshqaruv mazmun-mohiyati</p> <p>Moliyaviy boshqaruvning mazmun-mohiyati, ta'rifi, maqsadi va vazifalari. Moliyaviy boshqaruvning boshqariladigan (ob'ektlar) va boshqaruvchi (sub'ektlar) tizimlar yagonaligidan iboratligi. Moliyaviy boshqaruvning asosiy metodologik tamoyillari, usullari va shakllari.</p>
<p>5-mavzu. Moliyaviy boshqaruv organlari</p> <p>Moliyaviy boshqaruv organlari va ularning vazifalari. Moliya tizimini umumiy boshqarish va uni amalga oshiruvchi organlar.</p>
<p>6-mavzu. Moliyaviy rejalashtirish va tartibga solish</p> <p>Moliyaviy rejalashtirish va tartibga solish. Moliyaviy rejalashtirishning ta'rifi. Moliyaviy rejalashtirishning funktsiyalari va o'ziga xos xususiyatlari. Moliyaviy rejalashtirish turlari. Moliyaviy rejalashtirish va moliyaviy reja. Moliyaviy rejalashtirishning harakatlanish doirasi.</p>
<p>7-mavzu. Moliyaviy rejalashtirish asosiy vazifalari</p> <p>Moliyaviy rejalashtirishning asosiy vazifalari. Moliyaviy rejalashtirish jarayonining asosiy bosqichlari. Moliyaviy tartibga solish. Moliyaviy tartibga solishning huquqiy asoslari. Moliyaviy tartibga solishning korxon faoliyatiga ta'siri. Moliyaviy tartibga solish usullari.</p>
<p>8-mavzu. Moliyaviy nazorat mazmuni</p> <p>Moliyaviy nazorat: mazmuni, nazorat sohalari, ob'ekti, predmeti, tizimi, vazifalari, tamoyillari. Moliyaviy nazoratning yo'nalishlari va ularning o'zaro bog'liqligi. Moliyaviy nazorat tizimining elementlari. Moliyaviy nazoratni tashkil</p>

etishning tamoyillari. Moliyaviy nazoratning qamrab olish sohasi. Moliyaviy nazoratning predmetini ifodalovchi moliyaviy ko'rsatkichlar.

9-mavzu. Moliyaviy nazorat funktsiyalari

Moliyaviy nazorat moliya funktsiyalarining amalga oshirilish shakli ekanligi. Moliyaviy nazorat sohalari: davlat moliyaviy nazorati, nodavlat moliyaviy nazorati. Moliyaviy nazoratning oldida turgan eng asosiy vazifalar.

10-mavzu. Davlat byudjeti

Davlat byudjetining mohiyati, funktsiyalari va ahamiyati. Davlat byudjetining vujudga kelish sabablari va rivojlanish tendentsiyalari. Davlat byudjetining iqtisodiy mazmuni. Davlat byudjeti – mamlakatning asosiy moliyaviy rejas. Davlat byudjeti yordamida ifodaladigan moliyaviy munosabatlar. Davlat byudjeti uchun xarakterli bo'lgan xususiyatlar. "Davlat byudjeti" tushunchasiga terminologik jihatdan qo'shiladigan boshqa tushunchalar. Davlat byudjeti daromadlari. Davlat byudjeti harajatlari.

11-mavzu. Davlat maqsadli jamg'armalari mohiyati va ahamiyati

Davlat maqsadli jamg'armalarining ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati va ahamiyati. Davlat maqsadli jamg'armalarining ta'rifi. Davlat maqsadli jamg'armalarining xususiyatlari. Davlat maqsadli jamg'armalarini tashkil etishning ob'ektiv zarurligi va shart-sharoitlari.

12-mavzu. Davlat maqsadli jamg'armalari vazifalari

Davlat maqsadli jamg'armalarining vazifalari. Davlat maqsadli jamg'armalarini tashkil etishga ta'sir etuvchi asosiy omillar. Davlat maqsadli jamg'armalarini tashkil etish tartibi va ularni shakllantirish metodlari.

13-mavzu. Davlat krediti

Davlat kreditining mazmun-mohiyati va funktsiyalari. Davlat kreditining sub'ektlar o'rtasida vujudga keladigan iqtisodiy munosabatlar majmuidan iborat ekanligi va unda davlatning qanday sifatlarda maydonga chiqishi. Davlat kreditida davlatning kafiliga aylanishi. Davlat tomonidan kafolatning berilishi va markazlashirilgan pul fondidagi o'zgarishlar. Kreditning bir turi sifatida davlat krediti klassik moliyaviy kategoriyalardan, xususan, soliqlardan farq qiluvchi o'ziga xos jihatlari.

14-mavzu. Sug'urta

Sug'urtaning iqtisodiy mohiyati. Sug'urta o'ziga xos pul munosabatlarining yig'indisi. Sug'urtaning iqtisodiy kategoriya sifatida asoslanish tamoyillari. Sug'urtaning funktsiyalari. Sug'urta shakllari. Tijoratga asoslanmagan sug'urtaning o'ziga xos xususiyatlari. Tijorat sug'urtasi paydo bo'lishining bosqichlari.

15-mavzu. Uy xo'jaliklar moliyasi

Moliya munosabatlarining umumiy tizimida uy xo'jaliklari moliyasi. Uy xo'jaligining ta'rifi. Uy xo'jaligiga tegishli bo'lgan xarakterli xususiyatlar. Uy xo'jaliklari moliyasining har bir davlat moliya tizimining ajralmas tarkibiy qismi hisoblanishi va uning moliyaviy ahamiyati.

16-mavzu. Xalqaro moliya

Xalqaro moliya. Xalqaro moliyaning rivojlanish tendentsiyalari. Xalqaro moliya bilan bog'liq munosabatlar. Jahon iqtisodiy va moliyaviy muhitining shakllanishiga ta'sir etgan sezarlar o'zgarishlar. Valyuta kursi va valyuta bozorlari. Valyuta kursining inflyatsiyani hisobga olishga ko'ra almashuv kurslari. Xorijiy investitsiyalar. Xorijiy investitsiyalar harakati. Islom moliyasi. Islom moliyasining nazariy asoslari. Islom moliyasining rivojlanish bosqichlari. Islomiy moliyaviy muassasalar. Islomiy moliyaviy xizmatlar. Islomiy moliyalashtirish. Islomiy va an'anaviy moliyalashtirish o'rtasidagi farq. Xalqaro islom moliya bozori. Islom moliyasi qonunchiligi. O'zbekistonda islomiy moliyani rivojlanishi.

17-mavzu. Moliyaviy nazariyalar

Xorijiy iqtisodchilarning moliyaga oid nazariyalari. Siyosiy iqtisod klassiklari kontseptsiyalarining asosiy mazmuni va ularning moliyaviy jihatlari. Soliqqa tortishni maqsadga muvofiq ravishda tashkil qilishning A.Smit tomonidan ilgari surilgan o'trt asosiy tamoyillari va uni soliq kontseptsiyasining maqsadlari. J.S.Mill "Xizmatlarning soliq nazariyasi"ning asosiy g'oyasi. Yangi tarixiy maktab kontseptsiyalari. A.Vagner tomonidan ishlab chiqilgan soliqqa tortish tamoyillari va ularning mazmuni. Moliyaviy muammolarning markschilar asarlarida talqini. Foydaliqlikning cheklanganligi nazariyasining moliyaviy jihatlari. J.M.Keysn moliyaviy kontseptsiyasining asosiy g'oyasi.

18-mavzu. Zamonaviy moliya mazmun-mohiyati

Zamonaviy moliyaning mazmun-mohiyati. Zamonaviy moliyaning o'ziga xos xususiyatlari. Moliyaviy nazariyaning kontseptsiyalari va modellari. Moliyaviy nazariya tayangan doktrina.

19-mavzu. Zamonaviy moliya o'rganishning ob'ektiv zarurligi va ahamiyati

Zamonaviy moliyani o'rganishning ob'ektiv zarurligi, sabablari va ahamiyati. Shaxsiy pul mablag'larini samarali boshqarish va moliya. Moliya va biznes olamida muvaffaqiyatli faoliyat ko'rsatish. Qiziqarli va foydali kareraga erishish va moliya. Moliya va mamlakatning iqtisodiy siyosatiga ta'sir ko'rsatuvchi ongli fuqarolik qarorlari qabul qilish imkoniyatiga ega bo'lish. Tafakkurni kengaytirish va moliya.

20-mavzu. Zamonaviy (amaliy) moliyaviy qarorlar

Moliyaviy qaror. Uning o'ziga xos xususiyatlari. Uy xo'jaliklari qabul qiladigan moliyaviy qarorlar va ularning asosiy tiplari: pul mablag'larini iste'mol qilish va jang'arish to'g'risidagi qarorlar, investitsion qarorlar, moliyalashtirish xususidagi qarorlar, riskiy boshqaruv haqidagi qarorlar. Insoniy ehtiyojlar va moliya nazariyasiga muvofiq ularning moliyaviy qarorlar qabul qilishda aks etishi. Firmalar qabul qiladigan moliyaviy qarorlar. Firmalar qabul qiladigan moliyaviy qarorlarga ta'sir qiluvchi asosiy omillar. Jismoniy va moliyaviy kapital.

21-mavzu. Zamonaviy (amaliy) moliyaviy tizim

Moliyaviy tizim funksiyalari. Iqtisodiy resurslarning vaqt bo'ylab, davlat chegarasi orqali va iqtisodiyotning bir tarmog'idan boshqasiga o'tish (joyini o'zgartirish) usulini ta'minlash. Riskni boshqarish (riskiy boshqaruv) usullarini ta'minlash. Savdoga imkon yaratadigan hisob-kitobni amalga oshirish va kliring usullarini ta'minlash.

22-mavzu. Zamonaviy (amaliy) moliyaviy yangiliklar

Moliyaviy yangiliklar va bozorning "ko'rinmas qo'lti". Moliyaviy yangiliklarning tadbirkorlar va firmalarning harakatlari natijasida yuzaga kelishi. Innovatsiyalar va texnologiyalarning rivojlanishi.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun qo'yidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Moliyaning mohiyati va funksiyalari
2. Moliyaviy siyosat
3. Moliyaviy tizim
4. Moliyaviy boshqaruv mazmun-mohiyati
5. Moliyaviy boshqaruv organlari
6. Moliyaviy rejalashtirish va tartibga solish
7. Moliyaviy rejalashtirish asosiy vazifalari
8. Moliyaviy nazorat mazmuni
9. Moliyaviy nazorat funksiyalari
10. Davlat byudjeti
11. Davlat maqsadli jang'armalari mohiyati va ahamiyati
12. Davlat maqsadli jang'armalari vazifalari
13. Davlat krediti
14. Sug'urta
15. Uy xo'jaliklar moliyasi
16. Xalqaro moliya
17. Moliyaviy nazariyalar
18. Zamonaviy moliya o'rganishning ob'ektiv zarurligi va ahamiyati
19. Zamonaviy (amaliy) moliyaviy qarorlar
20. Zamonaviy (amaliy) moliyaviy tizim

21. Zamonaviy (amaliy) moliyaviy yangiliklar

22. Moliyaviy bozorlar va stavkalar
23. Zamonaviy (amaliy) moliya va risklar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. Bozor iqtisodiyoti sharoitida moliyadan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.
2. Ijtimoiy muammolarni hal etishda moliyaning roli.
3. Mustaqillik yillarida moliya haqidagi iqtisodiy ta'limotning rivojlanish xususiyatlari.
4. Monetar siyosat va uning davlat moliyasini samarali boshqarishdagi ahamiyati.
5. Moliyaviy menajment nazariyasi va amaliyotining hozirgi zamon muammolari.
6. Mustaqil moliyaviy nazorat (audit) tizimining zarurligi, ular taraqqiyotining hozirgi zamon muammolari.
7. Kichik biznes korxonalari moliyasining xususiyatlari.
8. Qishloq xo'jaligi korxonalari moliyasining hozirgi zamon muammolari.
9. Xolding kompaniyalarining moliyaviy xususiyatlari.
10. Jamoat tashkilotlari moliyasini tashkil etish va boshqarish.
11. Iqtisodiyotning erkinlashuvi sharoitida korxonalar aylanma mablag'larini moliyalashtirish masalalari.
12. Tadbirkorlik faoliyatining moliyaviy natijalari.
13. Foydani maksimalashtirishda moliyaviy boshqarish samaradorligining ahamiyati va roli.
14. Korxonalar moliyaviy strategiyasi.
15. Davlat moliyasini boshqarish institutsional tarkibining islohida g'aznachiilik xizmati.
16. Byudjetlararo munosabatlarni muvofiqlashtirish masalalari.
17. Davlat moliyasini samarali boshqarishda davlat kreditining roli.
18. Uy xo'jaligi moliyasini tashkil etish va muvofiqlashtirib borishning ob'yektiv zarurati.
19. Moliya bozori va uning birlamchi va ikkilamchi bozorini tashkil etish muammolari.

3.	<p>20. Xalqaro moliyaviy munosabatlar.</p> <p>21. Xalqaro moliyaviy munosabatlarda O'zbekiston Respublikasining o'rni.</p> <p>22. Xalqaro moliyaviy munosabatlarni rivojlantirishdan ko'zlangan maqsad. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan ilmiy loyiha, xulosalar, darajali testlar, glossariy, tarqatma materiallar, taqdimot tayyorlash hamda ilmiy tezis va maqola yozish tavsiya etiladi.</p> <p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • turli mulkchilik shaklida iqtisodiyot sub'ektlarini to'g'ri boshqarishda tahlilning rolini, iqtisodiy tahlilning asosiy tamoyillari (printsiplari)ni, iqtisodiy tahlilning asosiy vazifalarini, fanlar tarkibida iqtisodiy tahlilning o'rini, iqtisodiy tahlil qilishning usullarini, xo'jalik yurituvchi sub'ektlar faoliyatida iqtisodiy tahlil ishlarini tashkil qilishni, iqtisodiy tahlilda foydalaniladigan axborot manbalarini, kompleks iqtisodiy tahlilni mazmuni va asosiy tamoyillarini, xo'jalik faoliyatini ifodalovchi ko'rsatkichlarni kompleks tahlil qilish usullarini, avtomatik boshqarish sistemasida kompleks iqtisodiy tahlilni tashkil qilishni shakl va usullarini <i>bilishi kerak</i>; • tahlil jarayonida kerak bo'ladigan manbalar hajmini aniqlash, to'plash, ularni to'g'riligini tekshirish, qayta ishlash va tahlilga moslashtirish, tahlil natijalarini umumlashtirish va rasmiylashtirish, tahlil natijasiga xulosa va yakun yasash <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak</i>; • ishlab chiqarishni iqtisodiy samaradorlik ko'rsatkichlari yakuniga baho berish, korxonada iqtisodiy salohiyatini baholash, elektron hisoblash mashinalari (kompyuter vositalari)ning tahlil jarayonida qo'llash <i>malakalariga ega bo'lishi kerak</i>. <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ma'ruzalar; – Amaliy va laboratoriya ishlarini bajarish va xulosalash interfaol keys-stadlar; – seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); – guruhlarda ishlash; – taqdimotlarni qilish; – individual loyihalar; – jamoa bo'lib ishlash va ximoya qilish uchun loyihalar.
4.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks etira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, amaliy ishlarini mustaqil bajarib uni himoya qilish, nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test topshirish.</p> <p>Asosiy adabiyotlar</p>
5.	

6.	<p>1. Bodi Z., Mergon P. Finansny. Uchebnik. Per. s angl. - M.: "Вильямс", 2007.</p> <p>2. Malikov T., Olimjonov O. Moliya. Darslik. - T.: "Iqtisod-moliya", 2019. - 920 b.</p> <p>3. Malikov T. Moliya. O'quv qo'llanma. - T.: "Iqtisod-moliya", 2018. - 274 b.</p> <p>4. Malikov T. Budjet-soliq siyosati. Darslik. - T.: "Iqtisod-moliya", 2019. - 404 b.</p> <p>5. Nurmuhamedova V. Davlat budjeti. O'quv qo'llanma. - T.: "Iqtisod-moliya", 2018. - 576 b.</p> <p>6. Маркина Е.В. Финансы. Учебник. - М.: "КноРус", 2020.</p> <p>7. Sultonov Sh., Chingulov Q., G'ofurova U., Safarova N. Biznes moliyasi. O'quv qo'llanma. - T.: "Iqtisod-moliya", 2019. - 358 bet.</p> <p>8. Fozilchayev Sh., Xidirov N. Moliyaviy risklar nazariyasi. O'quv qo'llanma. - T.: "Iqtisod-moliya", 2019. - 240 b.</p>
	<p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 2909-sonli Qarori.</p> <p>2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 27 iyuldagi "Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 3151-sonli Qarori.</p> <p>3. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 488 b.</p> <p>4. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 104 b.</p> <p>5. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 56 b.</p> <p>6. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 48 b.</p> <p>7. Bodi Z., Merton R.S., Cleeton D.L. Textbook. Financial economics. New Jersey: "Pearson Education", 2016. - 500 p.</p> <p>8. Barulin S.V. Finansny. Uchebnik. - M.: "КноРус", 2017. - 640 s.</p> <p>9. Malikov T.S., Jalilov Sh.K. Moliyaviy tizim. O'quv-uslubiy qo'llanma. - T.: "Iqtisod-moliya", 2016. - 116 b.</p> <p>10. Mehmonov S., Karimova Z., Tursumov A. Budjet tizimi. Darslik. - T.: "Iqtisod-moliya", 2018. - 544 b.</p> <p>11. Нешгой А.С. Учебник. - М.: "Дашков и К". 2018. - 352 с.</p> <p>12. Романовский М.В., Врублевская О.В. Финансы. Учебник. - М.: "Юрайт", 2013. — 599 с.</p> <p>13. Tashmuhamedova D. Budjet g'azna ijrosi. O'quv qo'llanma. - T.: "Iqtisod-moliya", 2019. - 440 b.</p> <p>14. Хазанович Е., Юнусов Л., Юнусов И. Международные финансы. Учебник. - М.: "КноРус", 2017. - 334 с.</p>

15. Шапкин А.С., Шапкин В.А. Экономические и финансовые риски. Оценка, управление, портфель инвестиций. Учебник. – М.: “Дашков и Ко”, 2016. – 546 с.
16. Elmirzayev S. Korporativ moliya. O'quv qo'llanma. –T: “Iqtisod- moliya”, 2015. – 272 b.
17. Abduraxmonov I. Sug'urta nazariyasi va amaliyoti. O'quv qo'llanma. – T.: “Iqtisod-moliya”, 2017. – 416 b.

Axborot manbalari

- www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasining hukumat portali.
- www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
- www.mf.uz – O'zbekiston Respublikasi Moliya Vazirligi rasmiy sayti.
- www.cbu.uz – O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy sayti.
- www.stat.uz – O'zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo'mitasi rasmiy sayti.
- www.soliq.uz - O'zbekiston Respublikasi Davlat Soliq qo'mitasi rasmiy sayti.
- www.openbudget.uz - O'zbekiston Respublikasi “Ochiq byudjet” portali.
- www.president.uz - O'zbekiston Respublikasi Prezidenti matbuot xizmati.
- www.scopus.com - xalqaro ilmiy ma'lumotlar bazasi.

Fanning o'quv dasturi Namangan muhandislik qurilish instituti Kengashining
 “ ” 2024 yildagi № - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

7. Fan / modul uchun mas'ul:

- Jurayev E.S. – NamMQI, “Iqtisodiyot” kafedrasida katta o'qituvchisi, i.f.f.d.
 Ismoilov M. – NamMQI, “Iqtisodiyot” kafedrasida stajyor o'qituvchisi.

8. Taqrizchi:

- Rashidov R.A. – NamMTI, “Iqtisodiyot” kafedrasida mudiri, i.f.d., prof.
 Sirojiddinov I.Q. – NamMQI, “Buxgalleriya hisobi va audit” kafedrasida professori,
 i.f.n.